

Tilbøielighed altsaa snarere er for at give for gode end for flette Erklæringer, og at Lovgiveren ikke har villet bestyrke denne Tilbøielighed ved at give Vedkommende Ret til at forlange at see Erklæringerne. Derpaa gif han atter over til en af de sædvanlige Forsvansninger og sagde, jeg havde sagt, at Frygt bidrog ogsaa dertil, men, sagde han, hvad skulde de frygte for, naar Erklæringerne vare for gode. Det er imidlertid ligefrem, — og den ærede Rigsdagsmand er altfor skarpsindig til, at han ikke skulde indsee det, — at jeg har meent, at Frygt ogsaa kunde bidrage til upaalidelige Erklæringer, nemlig til ikke at fremsføre den Dadel, der burde fremsføres, eller sige det Ufordeelagtige, som burde siges om Vedkommende; i saa Henseende kan Frygt virke, og virker Frygt ogsaa. Den ærede Rigsdagsmand siger, at Sogneforstanderskaberne ikke holde deres Erklæringer hemmelige. Ja, have vi ikke hørt, at der er mange Embedsmænd, der heller ikke holde deres Erklæringer hemmelige? At Sogneforstanderskaberne i Almindelighed ikke holde deres Erklæringer hemmelige, veed jeg ligesaagodt som den ærede Rigsdagsmand, men jeg skulde dog troe, at der nok kunde være de Tilfælde, hvor de vilde ønske, de kunde holde deres Erklæringer hemmelige, for ikke at tale om, at der kan være Tilfælde, hvor det er deres Pligt at holde dem hemmelige. Saa siger den ærede Rigsdagsmand, at, naar en Dyrighed eller et Sogneforstanderskab udtaler et saabant almindeligt Omdømme om en Mand, som, at han er en Forbryder eller er mistænkt for en Forbrydelse, saa gjør man denne Mand Uret. Men gjør man ikke hele Sognet, eller maastee en langt større Kreds Uret, naar man fortier, hvad man bør sige om en saadan Mand? — Men det er virkelig noget Trættende at skulle bevise, hvad der saa ofte er beviist, at der fornuftigviis aldrig kan, og vel heller aldrig vil blive givet dette Forslag Lovskraft. Dersom den ærede Rigsdagsmand ikke er tilfreds med, hvad der i saa Henseende er anført baade nu og tidligere, saa forekommer det mig dog, han skulde lægge Mærke til de andre ikke ubetydelige Fingeryeg, som i den Henseende her ere givne. Har han ikke seet, at de meest betydende Medlemmer i denne Forsamling sidde

tause ligeoverfor hans Forslag, næsten med et haanligt Smil om Læben, fordi de ikke værdige ham at gjendrive, hvad der saa ofte er gjendrevet; de ansee det ikke for rigtigt at spilde Tiden paa et saadant Forslag, som den ærede Forslagsstiller her hver Session opvarter med! Har den ærede Rigsdagsmand da ikke seet, at Justitsministeren indtager omtrent samme Stilling; han værdiger ham ikke andet Svar end det: Ministeriets Stilling til denne Sag er uforandret den samme. Har den ærede Rigsdagsmand ikke erfaret, at Landsthinget det ene Aar efter det andet forkaster hans Forslag? Har den ærede Rigsdagsmand ikke erfaret, at alle Ministerier, baade det saakaldte folkekaarne og det folkefordømte, om den ne Sag have havt og have een og samme Mening, fordi intet fornuftigt Menneſke kan have anden Mening om den.

J. A. Hansen: Ja, det er jo en haard Dom over alle de ærede Herrer her i Thinget, som stemme for Udstøt, at intet fornuftigt Menneſke kan ville have det ophøiet til Lov, men man raader jo for at gjøre Gjengæld og kaste denne Dom tilbage. Den ærede Rigsdagsmand spurgte, om jeg ikke havde mærket, at disse mere formaande Mænd her i Thinget taug stille, men han anførte jo selv Grunden: Fordi de, der ere for Sagen — og det er jo de Fleste, ja adskillige af dem, der nu stemme for den, have tidligere bekæmpet den, og de maae altsaa have forandret deres Mening —, ikke hver Gang komme igjen med det Samme; de finde, at fra deres Side er tilstrækkelig anført hvad der kan anføres, og dermed lade de det beroe. Hvad de haanlige Smil angaaer, da er det jo virkelig ikke til at see, hvem de gjælde; de kunne lige saa godt gjælde den ærede Rigsdagsmand som mig. Jeg smilede s. Gr. ogsaa engang, og det gjaldt ham, (Tillisch: Det er mig en Uret!), men jeg anseer mig ikke, naar jeg seer haanlige Smil paa enkelte Rigsdagsmænds Ansigter, berettiget til at sige, om de gjælde ham eller mig, eller hvem de gjælde (Tillisch: Forsvar Dem, og kom ikke med Vittigheder!). Ja, jeg vil sige den ærede Rigsdagsmand, at jeg vil lade alle hans øvrige Anker staae hen; thi jeg